

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3To/38/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5920010352
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Adriana Gallová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5920010352.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Adriany Gallovej a sudcov JUDr. Vladimíra Sučika a JUDr. Moniky Liptákovej, na neverejnom zasadnutí konanom 29. novembra 2021 prejednal odvolanie prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 1T/72/2020 z 9.6.2021 a takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. c) Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 1T/72/2020 z 9.6.2021.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. v r a c i a okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 1T/72/2020 z 9.6.2021 bol obžalovaný U. O. postupom podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodený spod obžaloby prokurátora Okresnej prokuratúry Ružomberok, sp. zn. Pv 421/19/5508-27 z 25.9.2020 pre skutok právne kvalifikovaný ako prečin násilia proti skupine obyvateľov podľa § 359 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe, že

dňa 13.7.2019 okolo 13:00 hod. na pozemku penziónu nachádzajúceho sa na adrese D. č. X, počas stretnutia so svojou sestrou Q. Q., nar. X.X.XXXX, bytom B. C.. XXXX/XXX, J., ktorá na uvedené miesto prišla v sprievode svojho syna V. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom B. C. č. XXXX/XXX, J. a svojho priateľa X. G., nar. XX.X.XXXX, bytom B. C.. XXXX/XXX, J., si U. O. začal na svoj mobilný telefón nahrávať X. G. a jeho vozidlo, na čo X. G. povedal U. O., prečo to robí a dal ruku pred mobilný telefón U. O., následne U. O. pustil mobilný telefón na zem, rozbehol sa ku svojmu vozidlu Škoda Fabia, ev. č. RK453AV, ktoré bolo zaparkované na uvedenom pozemku, pričom počas toho kričal slovami: „všetkých vás tu postrieľam“, následne U. O. vybral zo svojho vozidla plynovú zbraň čiernej farby, ktorú držal v ruke, bežal a mieril s touto zbraňou smerom na X. G., Q. Q. a V. Q., počas čoho U. O. kričal slovami: „postrieľam vás“, z ktorého dôvodu X. G. nasadol do svojho vozidla, na ktorom chcel opustiť pozemok, no k vozidlu prišiel U. O., ktorý otvoril vodičove dvere na vozidle X. G. a tohto sa pokúšal z vozidla vytriahnuť, čo sa U. O. nepodarilo, pri čom si X. G. poškodil dvere na aute, ktoré držal U. O. otvorené, kde počas tohto Q. Q. a V. Q. z uvedeného pozemku utiekli a privolali hliadku polície.

Proti rozsudku súdu podal riadne a včas odvolanie prokurátor v neprospech obžalovaného. V písomnom vyhotovení rozsudku súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súdu boli predložené dve skupiny dôkazov - na jednej strane výpoveď obžalovaného, jeho manželky, jeho syna (čiastočne potvrdzované výpoveďou ďalších svedkov - A., príslušníkmi hliadok OO PZ Ružomberok a Liptovská Teplá), na druhej strane výpovede sestry obžalovaného, jej syna a poškodeného X. G.. Obžalovaný, ako aj svedkovia svedčiaci v jeho prospech, popreli

akékoľvek verbálne útoky, ako aj použitie zbrane, pištoľ sa podľa vyjadrenia obžalovaného mala nachádzať v obytných priestoroch, kde aj bola nájdená príslušníkmi PZ a krabica bola uložená a nájdená pod sedadlom vo vozidle patriacemu obžalovanému; obžalovaný vysvetlil dostatočným spôsobom okolnosti, za ktorých prišla jeho sestra na miesto, okolnosti, ktoré predchádzali stretnutiu. Vo vzťahu k výpovediam svedkov poškodených súd poukázal na skutočnosť, že títo nevedeli popísať, o akú zbraň sa malo jednať a rovnako tak na rozpory vo výpovediach poškodených, ktorí rozdielne uvádzali miesto, z ktorého mal obžalovaný pištoľ vytiahnuť; súd ďalej uviedol, že poškodený G. mal v čase, keď mal obžalovaný vytiahnuť pištoľ z auta, údajne už sedieť vo svojom aute. Dôveryhodnosť výpovede svedka G. súd navyše spochybnil s poukazom na následné snahy o telefonickú komunikáciu a stretnutie s obžalovaným, vo vzťahu ku ktorým svedok G. uviedol, že si na tieto skutočnosti nepamätá z dôvodu, že bol v tom čase asi opitý. Vo vzťahu k poškodenému Q. súd poukázal na jeho údajne účelové tvrdenia o psychických problémoch, ktoré sa u neho objavili v dôsledku incidentu, a na jeho konanie v súvislosti s riešením príjazdovej cesty, resp. parkovaním v objekte Penziónu. Súd následne v odôvodnení rozhodnutia poukázal na nehodu medzi súrodencami ohľadom dedičstva, ktoré boli preukázané listinnými dôkazmi, ako aj vyhlásením ich matky a na neodstránené rozpory súvisiace s použitím mobilného telefónu obžalovaným na fotenie vozidla G., jeho následným konaním, resp. okolnosťami, za ktorých sa mobilný telefón ocitol na zemi, kde bol neskôr nájdený. Podľa názoru súdu vykonanými dôkazmi nebolo preukázané, že obžalovaný vytiahol zbraň z vozidla, ani skutočnosť, že dvere na vozidle X. G. boli poškodené spôsobom uvedeným v obžalobe, keď podľa názoru súdu na základe vykonaných dôkazov možno vyvodiť záver, že k poškodeniu vozidla došlo v iných priestoroch pozemku obžalovaného, než pri vychádzaní s vozidlom, kedy súd uvádza, že je málo pravdepodobné tvrdenie G., že sa mu obžalovaný vyhrážal s pištoľou v ruke, keď podľa jeho tvrdenia jednou rukou mal otvoriť dvere na jeho vozidle a druhou rukou sa ho mal pokúšať z vozidla vytiahnuť, ku ktorej skutočnosti sa nemali vyjadriť ani sestra obžalovaného a jej syn s odôvodnením, že vtom čase už z miesta činu utiekli, hoci v prípravnom konaní mali vypovedať rozdielne, kde súd opätovne poukázal na skutočnosť, že ani svedok Q. nevedel bližšie popísať zbraň, uviedol len, že bola čierna. V súvislosti s uvedenými skutočnosťami išlo podľa názoru súdu o tak závažné rozpory vo výpovediach poškodených, ktorí pôvodne usvedčovali obžalovaného zo spáchania trestnej činnosti, ktoré súd (aj vo svetle možnej motivácie ich konania proti obžalovanému) nemohol vyhodnotiť ako dôkaznú situáciu iným spôsobom než v zmysle zásady in dubio pro reo. Vyhodnotením dôkazov tak súd dospel k záveru, že nebolo akýmkoľvek spôsobom vôbec preukázané, že sa stal skutok tak, ako bol popísaný v skutkovej vete obžaloby, kde vo veci existujú dve skupiny dôkazov, pričom však výpoveď obžalovaného bola potvrdená a podporená výpoveďami nezúčastnených a nestranných svedkov, z ktorého dôvodu nemohol súd hodnotiť výpovede manželky a syna obžalovaného za účelové; naopak výpovede poškodených inými dôkazmi potvrdené neboli, kde s poukazom na uvedené skutočnosti súd obžalovaného spod obžaloby oslobodil. S uvedenými závermi súdu sa nestotožňuje. Je toho názoru, že ako v prípravnom konaní, tak v konaní pred súdom, boli zabezpečené relevantné dôkazy, ktorých vyhodnotením možno jednoznačne ustáliť, že obžalovaný sa dopustil skutku tak, ako je uvedené v obžalobe. Súd v odôvodnení oslobodzujúceho rozsudku uvádza viacero skutočností, ktoré nemali podklad vo vykonanom dokazovaní, a s poukazom na ktoré odôvodnil svoje rozhodnutie a spochybnil výpovede svedkov - poškodených, a naopak vôbec sa nevysporiadal s nedostatkami a rozpormi vo výpovediach svedkov svedčiacich v prospech obžalovaného, celkom nekriticky prijal ich tvrdenia, rovnako tak aj obhajobu obžalovaného. Na úvod súd poukázal na výpovede obžalovaného a svedkov svedčiacich v jeho prospech, pričom títo, samozrejme, popreli akékoľvek verbálne útoky a použitie zbrane. V súvislosti s uvedenými výpoveďami je však potrebné poukázať na skutočnosti, ktoré súd pri hodnotení dôkazov nevzal do úvahy a vôbec sa nimi nezaoberal, a to najmä s poukazom na skutočnosť, či bol syn obžalovaného -svedok F. O. skutočne prítomný na mieste v čase spáchania skutku, pričom v tomto smere považujem výpovede svedka F. O. vykonané tak v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom za kľúčové, a to najmä s poukazom na rozpory v nich a na spôsob a obsah výpovede v konaní pred súdom. V tomto smere je potrebné poukázať na časť výpovede svedkyne M. O., ktorá vo svojej výpovedi uviedla, že cez okno videla, ako manželka akoby niekto strčil a padal, preto hneď vyšla von, (obžalovaný) išiel smerom k autu, ona išla k nemu, manžel jej povedal, že ten hajzel mu zobral telefón, následne otvoril auto, vybral z neho telefón, ktorý následne hodil synovi F. a F. mu hodil svoj mobil, manžel povedal synovi, aby zavolať M. A. a manžel volal z F. telefónu policajtom; ona išla za Q., videla V., ako drží mobil,

G. sedel v aute, ... potom G. cúval, skoro zrazil Q., manžel (obžalovaný) ju odtiahol, následne sa snažil vytiahnuť G. z auta so slovami „kde je môj mobil“. Na rozdiel od výpovede M. O., F. O. vo svojej výpovedi uvádzal, že videl ako G. vyrazil otcovi mobil aj kľúče, sadol si aj s mobilom do auta a začal cúvať, oco mu otvoril dvere, on narazil do stĺpika, otec vtedy povedal „ten hajzel mi ukradol mobil, volaj M.“. Následne na otázku prokurátorky, aby vysvetlil rozpor vo výpovedi v súvislosti s prítomnosťou M. O. na mieste, vypovedal rozdielne, keď uvádzal, že G. vyrazil otcovi mobil z ruky, sadol si s ním do auta, začal cúvať, kým sa s autom otočil (podľa vyjadrení svedkov prešiel asi 2 dĺžky auta), otec prišiel k svojmu autu (vzdialenému podľa výpovede F. O. asi 15-20 m), odkiaľ vybral mobil, hodil mu ho, on mu hodil svoj mobil, následne prišiel k G. autu, otvoril mu dvere a pýtal naspäť svoj mobil; M. A. volal až keď bolo auto a aj ostatní preč. Uvedené skutočnosti jasne preukazujú účelovosť výpovede F. O., ktorý sa s najväčšou pravdepodobnosťou na mieste v čase spáchania skutku nenachádzal a pravdivým tvrdením v rámci jeho výpovede je skutočnosť, že M. A. volal až v čase, keď ostatné osoby a auto X. G. boli z miesta preč. V tejto súvislosti preto taktiež nie je možné hodnotiť ako dôkaz svedčiaci v prospech obvineného ani skutočnosť, že F. O. telefonoval M. A., nakoľko táto skutočnosť nebola spochybňovaná a rovnako tak ani dôležitá pre posúdenie skutku, nakoľko uvedený svedok sa na mieste v čase spáchania skutku nenachádzal a vo svojej výpovedi jedine potvrdil, že F. O. mu v uvedený deň volal, pričom on ho mal odkázať na linku 158. V súvislosti s výpoveďou F. O. je rovnako tak potrebné poukázať na jej rozpor s výpoveďou obžalovaného, ktorý uviedol, že X. G. zdvihol zo zeme mobil, išiel k svojmu autu, on zakričal na syna „zobral mi mobil!“, išiel k svojmu autu, zobral druhý mobil, hodil ho synovi a on jemu svoj, a až následne išli k autu X. G., ktorý vtedy začal so svojim vozidlom cúvať, kde podľa vyjadrení F. O. mal X. G. začať cúvať ihneď po nastúpení do vozidla. Navyše je nutné poznamenať, že M. O. v rámci svojej výpovede nevytvrdila spontánne o tom, čo videla, ale prakticky od slova do slova, s presnou postupnosťou viet a výrazov zopakovala svoju výpoveď, ktorú urobila v rámci prípravného konania; v prípade výpovede F. O. je rovnako tak potrebné poukázať na skutočnosť, že tento počas svojej výpovede v pozícii svedka v rámci pojednávania uskutočneného 3.5.2021, nevedel odpovedať na otázky prokurátorky, neustále opakoval „naučený“ priebeh deja a snažil sa nadviazať očný kontakt s obžalovaným (čo je v konečnom dôsledku možné zistiť aj zo zvukového záznamu z pojednávania, nakoľko svedok bol na túto skutočnosť súdom upozornený). Svedok rovnako tak nevedel vysvetliť rozpor medzi svojou skoršou výpoveďou v prípravnom konaní, keď uviedol, že M. O. sa na mieste v čase skutku nenachádzala a z budovy vyšla až keď boli všetci za bránou, pričom sám svedok vo vzťahu k uvedenej skutočnosti uviedol, že si to zrejme pamätal lepšie vtedy (v prípravnom konaní), avšak uvedené skutočnosti zápisnica z pojednávania neobsahuje. Ďalej je potrebné poukázať na skutočnosť, že súd v rozsudku vytkol svedkom - poškodeným, že títo nevedeli zbraň, ktorú mal použiť obžalovaný, bližšie popísať, taktiež nejednotné uvádzali miesto v aute, odkiaľ mal obžalovaný predmetnú zbraň vybrať. Naopak v súvislosti so zbraňou súd akceptoval nelogické odôvodnenie obžalovaného a jeho manželky, že zbraň sa mala nachádzať v budove penziónu, keď podľa vyjadrenia obžalovaného bola položená „pod takým šuplíkom“, pričom podľa vyjadrenia M. O. sa „pištoľ mala nachádzať v skrinke bez dvierok, na ktorej stál televízor, kde tam pod vecami ju mal ukrytú, pričom to zistila tak, že keď odpratávala veci, tak to jednoducho zašuchotalo, a prázdny kufrík od pištole mal byť pod sedačkou v aute“. Ako zhodne vyplýva z výpovedí svedkov poškodených, títo nemali vedomosť o tom, že obžalovaný je držiteľom zbrane a kde ju máva odloženú, zhodne vypovedali, že obžalovaný po konflikte s X. G. bežal do auta a kričal, že ich pozabíja, z ktorého keď vytiahol zbraň kričal, že ich postrieľa a mieril na nich, a rovnako tak zhodne vypovedali o skutočnosti, že F. O. sa na mieste počas celého incidentu nenachádzal. V súvislosti s použitím zbrane obžalovaným som toho názoru, že súdom vytýkaná skutočnosť, že poškodení nejednotne uviedli, z ktorého miesta v aute mal obžalovaný vybrať zbraň, nie je pre posúdenie veci rozhodujúca. Podstatnou je skutočnosť, že poškodení o existencii zbrane nevedeli a zhodne potvrdili, že obžalovaný mal zbraň vybrať zo zaparkovaného auta, v ktorom mal obžalovaný odložený údajne prázdny kufrík od zbrane, ktorý následne vydal príslušníkom PZ. V tomto smere je síce nepochybné, že obžalovaný vydal zbraň príslušníkom PZ z interiéru penziónu, avšak v čase medzi skutkom a príchodom hliadky mal obžalovaný dostatočný časový priestor na to, aby použitú zbraň ukryl v priestoroch penziónu a následne ju príslušníkom PZ vydal. Uvedenými skutočnosťami a rozpormi vo výpovediach obžalovaného, M. O. a F. O. sa však súd vôbec neobzeral a celkom nekriticky prijal za preukázané skutočnosti svedčiace výlučne v prospech obžalovaného, hoci tieto závery je možné logicky spochybniť na základe vykonaných dôkazov. Rovnako tak je potrebné poukázať nezákonný postup súdu v konaní, keď súd v rámci konania neumožnil poškodeným realizovať ich oprávnenia vyplývajúce z ust. § 46 ods. 1 Trestného poriadku a rovnako tak umožnil vykonať a rozhodovať aj na základe nezákonne vykonaných dôkazov - záznam z „výpovede“ V. O., matky obžalovaného, ktorá nebola vykonaná zákonným spôsobom, a súd aj napriek uvedenej skutočnosti na tento dôkaz prihliadol

a priamo naň odkázal aj v odôvodnení rozsudku, z ktorého dôvodu považuje aj postup súdu, ktorý predchádzal vydaniu rozhodnutia za nezákonný. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok okresného súdu a aby podľa § 322 Tr. por. vrátil vec súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Krajský súd, ako odvolací súd, preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadnuť na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., a zistil, že odvolanie prokurátora je dôvodné.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 285 písm. a) Tr. por. súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak nebolo preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol obžalovaný stíhaný.

Odvolací súd po splnení prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že súd prvého stupňa sa dôsledne neriadil citovanými zákonnými ustanoveniami.

Záver okresného súdu o nevine obžalovaného krajský súd považuje za predčasný a nepresvedčivý, pretože tento nevychádza z náležite zisteného skutkového stavu.

Súd prvého stupňa prehliadol, že použitie zásady „in dubio pro reo“ (v pochybnostiach v prospech), vyplývajúcej z ust. § 2 ods. 4 Tr. por., prichádza do úvahy vtedy, ak pochybnosti, ktoré vznikli v trestnom konaní o nejakej skutočnosti, trvajú aj po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov, ktoré môžu reálne prispieť k náležitému zisteniu skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom pre objektívne, stavu veci a zákonu zodpovedajúce spravodlivé rozhodnutie.

Orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia (voľného uváženia), ktoré však neznamená možnosť ľubovôle z ich strany, ale musí byť založené na logickom úsudku vyplývajúcom zo starostlivého uváženia všetkých dôkazov získaných a vykonaných zákonným spôsobom.

Hodnotenie dôkazov súdom sa musí premietnuť aj do odôvodnenia rozsudku, pričom podľa § 168 ods. 1 Tr. por. ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Právo na spravodlivé prejednanie veci zahŕňa tiež právo strán konania na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Je korelátom práva strán konania prednášať návrhy, argumenty a námietky, aby na ne dostali primeranú odpoveď. Nutnosť odôvodniť súdne rozhodnutie je daná rovnako vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný, ale že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné verejnosťou. Je rovnako predpokladom toho, aby strany konania mohli účinne uplatňovať opravné prostriedky, ktoré majú k dispozícii.

Týmito zásadami sa súd prvého stupňa dôsledne neriadil, jeho rozhodnutie je prinajmenšom predčasné, hodnotenie dôkazov jednostranné, v prospech obžalovaného, pričom písomné vyhotovenie rozsudku okresného súdu nezodpovedá ustanoveniu § 168 ods. 1 Tr. por.

Z odôvodnenia písomného vyhotovenia rozsudku súdu prvého stupňa možno ustáliť, že okresný súd vyhodnotil tvrdenia svedkov poškodených Q. Q., V. Q. a X. G. nehodnoverné vzhľadom na závažné rozpory v ich výpovediach, ktoré sa nepodarilo v konaní pred súdom odstrániť, a preto aj vo svetle možnej motivácie ich konania proti obžalovanému (majetkové spory, starostlivosť o spoločnú matku, jej úmrtie, podávanie trestných oznámení), majú v konečnom dôsledku za následok, že súd nemohol vyhodnotiť dôkaznú situáciu iným spôsobom, než v zmysle zásady in dubio pro reo. Tvrdenie obžaloby, že U. O. vytiahol svoju zbraň z vozidla, nemá oporu vo vykonaných dôkazoch. Rovnako nemá oporu vo vykonaných dôkazoch ani tvrdenie uvádzané v obžalobe o poškodení dverí na vozidle X. G., nakoľko z dôkazov možno vyvodíť záver, že k poškodeniu vozidla došlo úplne v iných priestoroch pozemku obžalovaného, než pri vychádzaní vozidlom; navyše podľa súdu je málo pravdepodobné tvrdenie G., že sa mu obžalovaný vyhrážal s pištoľou v ruke, keď podľa jeho tvrdenia jednou rukou mal otvoriť dvere na jeho vozidle a druhou rukou sa ho mal pokúšať z tohto vozidla vytiahnuť. K týmto okolnostiam sa nevyjadřila ani sestra obžalovaného, ani jej syn s odôvodnením, že v tom čase už z miesta činu utiekli, hoci v prípravnom konaní vypovedali v podstate rozdielne. Svedkyňa poškodená vypovedala, že obžalovanému nevidela, čo má v rukách, bolo to niečo čierne, len jej syn kričal, utekaj, má zbraň. Q. vypovedal, že zbraň videl, nevidel, aká bola, vie len, že bola čierna. Vypovedal len toľko, že videl v rukách obžalovaného zbraň, ktorou na nich mieril, nevedel vysvetliť, ani bližšie túto zbraň popísať. Okresný súd ďalej uviedol, že vo veci existujú dve skupiny dôkazov svedčiace tak v prospech, ako aj v neprospech obžalovaného, avšak s tým, že výpoveď obžalovaného bola potvrdená a podporená výpoveďami nezúčastnených a nestranných svedkov. Z tohto dôvodu súd nemohol na rozdiel od obžaloby hodnotiť výpoveď manželky obžalovaného, ako aj jeho syna za účelové, prezentované s cieľom vyhnúť sa trestnej zodpovednosti. Na druhej strane výpovede poškodených s inými dôkazmi potvrdené neboli, preto súd obžalovaného spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. a) Tr. por.

Odvolací súd konštatuje, že skutkové zistenia, na ktorých súd prvého stupňa založil svoj oslobodzujúci rozsudok, nie sú logicky odôvodnené a zároveň sa odvolací súd ani nemôže stotožniť s úvahami právneho charakteru, na ktorých súd prvého stupňa založil svoj oslobodzujúci rozsudok. Okresný súd síce vykonal na hlavnom pojednávaní celý rad dôkazov a snažil sa skutkové závery podrobne odôvodniť. Napriek tomu sa odvolací súd s týmito závermi nemohol stotožniť a oslobodzujúci výrok považuje za predčasný.

Podľa názoru odvolacieho súdu okresný súd nelogicky vyhodnotil výpovede svedkov poškodených Q. Q., V. Q. a X. G.. Krajský súd, na rozdiel od okresného súdu, vo výpovediach svedkov poškodených nezhliadol žiadne podstatné rozpory, ktoré by mali vplyv na celkovú vierohodnosť ich svedeckých výpovedí. Svedkovia sa v podstatných bodoch neodchýlili od svojich výpovedí. Svedkovia sa zhodli v tom, že obžalovaný sa im v kritický deň vyhrážal zabitím, postrieľaním so zbraňou v ruke. Poškodený V. Q. uviedol, že po slovnom konflikte, ktorý mal obžalovaný s poškodeným X. G. ohľadne nahrávania mobilným telefónom, obžalovaný bežal k svojmu autu, povedal, že ich pozabíja, postrieľa. V tom videl zbraň, ktorú obžalovaný vytiahol z auta z prednej časti, mal ju asi na podlahe. Obžalovaný zbraňou mieril na všetkých troch, išiel smerom k nim, on rozpažil ruky, dal sa pred mamu, aby ju chránil. Poškodená Q. Q. potvrdila, že obžalovaný odbehol k svojmu autu, kričal, že ich všetkých postrieľa alebo pozabíja. Na to syn na ňu zakričal, aby utekala, že obžalovaný má zbraň. Poškodený X. G. rovnako potvrdil, že obžalovaný utekal k svojmu autu s krikom, že ich všetkých postrieľa. Keď prišiel k autu, vybral z neho zbraň a začal na nich mieriť a kričať, že ich postrieľa. Bola to čierna zbraň krátka, nie je znalec na zbrane. Zbraň vybral zo zadnej časti, kde sú sedadlá.

Pokiaľ svedkovia uvádzali rozdielne skutočnosti týkajúce sa miesta, odkiaľ mal obžalovaný vybrať zbraň zo svojho motorového vozidla, nevedeli presne opísať zbraň, nevedeli opísať záver konfliktu, tieto rozpory je možné logicky vysvetliť tak, že poškodení potom, ako boli ohrozovaní zbraňou, sa báli o svoje životy a utiekali z miesta činu, čo najrýchlejšie preč. Poškodená Q. Q. doslova uviedla, že obžalovaný mal niečo v ruke, ani nevidela, čo to bolo, lebo utekala v strachu preč. Poškodený X. G. uviedol, že sa bál o svoj život, bol v panike, nasadol do svojho auta, cúval, oškrel si na aute dvere, ktoré držal obžalovaný otvorené, popritom keď cúval, asi buchol do Q. autom. Poškodený V. Q. uviedol, že dostal strach, rozpažil ruky, aby chránil mamu. Zbraňou na nich mieril. Potom už len utekal.

Odvolací súd sa stotožnil s argumentom prokurátora, že pokiaľ poškodení nejednotne uviedli, z ktorého miesta v aute mal obžalovaný vybrať zbraň, táto skutočnosť nie je pre posúdenie veci rozhodujúca. Podstatnou je skutočnosť, že poškodení o existencii zbrane nevedeli. Všetci zhodne potvrdili, že obžalovaný mal zbraň vybrať zo zaparkovaného auta. Podstatnou je aj okolnosť, že obžalovaný mal priamo v aute odložený prázdny kufřík od zbrane, ktorý po príchode polície dobrovoľne vydal príslušníkom PZ. Dobrovoľne vydal aj plynovú zbraň.

Neobstojí názor súdu prvého stupňa, že výpovede poškodených neboli potvrdené inými dôkazmi. Žiada sa pripomenúť, že okresný súd svedecké výpovede poškodených nevyhodnotil v kontexte s dôkazom - dvojčinnou krátkou plynovou zbraňou typu revolver, Olympic kaliber 380 mm New 9mm blank, ktorá sa nachádzala v čiernom plastovom kufříku značky BBM (č.l. 112-113), predtým vo vozidle obžalovaného. Uvedený dôkaz logicky podporuje výpoveď svedka poškodeného V. Q. učinenej po začatí trestného stíhania a pred vznesením obvinenia, kde svedok doslova uviedol, že U. pribehol k svojej Fábii, kde videl, ako z auta vytiahol niečo ako škatuľa čiernej farby, z ktorej vybral niečo ako zbraň.

Krajský súd uvádza, že výsluchy svedka po začatí trestného stíhania a pred vznesením obvinenia spĺňali formálne i materiálne podmienky a majú charakter dôkazov získaných zákonným spôsobom. Podľa stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 63/2009 zo 7.12.2009 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR pod č. 30/2010, okrem iného obžaloba môže byť opretá o výpovede svedkov a iné dôkazy vykonané pred vydaním uznesenia o vznesení obvinenia, prípadne pred oznámením uznesenia o vznesení obvinenia jeho vyhlásením (§ 206 ods. 1 Tr. por.), ak k vykonaniu došlo po začatí trestného stíhania „vo veci“ podľa § 199 ods. 1 Tr. por. Preto bude úlohou okresného súdu v ďalšom konaní dôsledne sa zaoberať aj výpoveďou poškodeného V. Q. učinenu po začatí trestného stíhania.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zrejmé, ako sa súd vysporiadal so svedeckými výpoveďami príslušníkov polície G. B. a F.. Z. E., ktorí potvrdzujú výpovede poškodených v častiach ich výpovedí, že syn obžalovaného F. O. sa nenachádzal na mieste činu v čase, keď sa mal obžalovaný so zbraňou poškodeným vyhrázať. Poškodení zhodne uviedli, že F. O. konflikt nevidel, pretože sa nachádzal v zradu na dvore. Svedok V. Q. uviedol, že F. vtedy neprišiel, ten bol stále v zradu za reštauráciou za stromami. Konflikt nemohol vidieť, nakoľko medzi nimi boli veľké smrek. V súčasnosti majú už niektoré tie stromy opílené konáre. Svedok X. G. vypovedal, že F. O. prišiel na miesto, až keď prišla hliadka polície. Svedkovia G. B. a F.. Z. E. okrem iného vypovedali, že samotný F. O. im pri vyťažovaní skutku uviedol, že on konflikt nevidel, nakoľko sa nachádzal v zradu na pozemku.

Úlohou okresného súdu v ďalšom konaní bude dôsledne sa zaoberať aj výpoveďami G. B. a F.. Z. E..

Podľa okresného súdu dôkaznú situáciu v danej veci nemohol hodnotiť iným spôsobom než v zmysle zásady in dubio pro reo aj s prihliadnutím na majetkové spory, starostlivosť o spoločnú matku, jej úmrtie, podávanie trestných oznámení. Ide opäť o všeobecné konštatovanie súdu prvého stupňa. V tejto súvislosti krajský súd uvádza, že nezistil žiadny motív na krivé obvinenie obžalovaného zo strany jeho sestry Q. Q.. Poškodená uviedla, že na brata nepodávala iné trestné oznámenia. Ona je stotožnená s rozhodnutím ich otca, čo sa týka majetkov, penziónu, polí a pod. Otec nechal závet, bolo to jeho rozhodnutie, jeho posledná vôľa, ktorú plne rešpektuje.

Pokiaľ okresný súd stručne konštatuje, že výpoveď obžalovaného bola podporená výpoveďami nezúčastnených a nestranných svedkov, z odôvodnenia napadnutého rozsudku nie je zistiteľné, akých konkrétnych svedkov mal okresný súd na mysli.

Pokiaľ okresný súd konštatuje, že nemohol hodnotiť výpovede manželky obžalovaného M. O. a syna obžalovaného F. O. za účelové, prezentované s cieľom vyhnúť sa trestnej zodpovednosti, je potrebné uviesť, že súd prvého stupňa sa v odôvodnení napadnutého rozsudku vôbec nezmieňuje, z akého dôvodu výpovede týchto svedkov považuje za vierohodné. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozpory vo výpovediach menovaných svedkov v rovnakom rozsahu ako to uvádza prokurátor vo svojom odvolaní. Krajský súd si vypočul nahrávku z hlavného pojednávania a neuniklo ani jeho pozornosti, že svedok F. O. sa počas svojej výpovede na súde otáčal smerom na svojho otca - obžalovaného a sudcom bol aj na túto skutočnosť aj upozorňovaný.

Všeobecne treba pripomenúť, že výpoveď obžalovaného je dôkazom rovnocenným s ostatnými dôkazmi. Obsah výpovede obžalovaného je zároveň formou jeho obhajoby, pričom krajský súd neopomína, že obžalovaný sa môže brániť spôsobom, ktorý uzná za vhodný, a teda i tvrdeniami, ktoré sa nezakladajú na pravde. Pravdivosť tvrdení obžalovaného je však potrebné vyvrátiť procesne relevantnými dôkazmi a zistením skutkového stavu veci, o ktorom nie sú pôvodné pochybnosti a zároveň vyvracajú výpoveď a obhajobu obžalovaného.

Treba zdôrazniť, že súd hodnotí dôkazy z hľadiska ich zákonnosti, závažnosti, pravdivosti a vierohodnosti, a to každý dôkaz jednotlivo, ale zároveň i v ich súhrne. Pri hodnotení výpovede svedka súd skúma, či je logická, či sa svedok neodchyľuje od svojej skoršej predchádzajúcej výpovede, pričom v prípade odchýlok musí zisťovať, prečo k nim vo výpovedi svedka dochádza. Pri hodnotení dôkazu vychádza z celej výpovede svedka, z rozsahu a závažnosti prípadných rozdielov v jeho výpovediach a z vysvetlenia, prečo k nim došlo. Pravdivosť tvrdení svedka treba posudzovať aj z hľadiska jeho osoby a zistenia, či má motív uvádzať nepravdu a „škodiť“ obžalovanému. Pritom nemožno opomenúť, že svedok na rozdiel od obžalovaného má zákonnú povinnosť vypovedať pravdu, a preto logicky i právne vždy musí platiť prezumpcia pravdivosti tvrdenia svedka, a to až do okamihu, kým nie je preukázaný opak. Je úlohou súdu, aby po zvážení všetkých týchto dôkazov a okolností prípadu, postupom v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. podľa vnútorného presvedčenia rozhodol, ktorá skupina dôkazov je vierohodná a ktorá vierohodná nie je.

Pre ďalšie úvahy okresného súdu pri hodnotení vykonaných dôkazov a za účelom a najmä za účelom preverenia obhajobných tvrdení obžalovaného, tiež preverenia vierohodnosti výpovedí poškodených a svedkov F. O., M. O., je potrebné na hlavnom pojednávaní vykonať dôkazy vyššie uvedené.

Úlohou súdu prvého stupňa po doplnení dokazovania v naznačenom smere bude logickým spôsobom vyhodnotiť všetky dôkazy jednotlivo, ale aj v ich súvislostiach tak, aby došlo k naplneniu primárneho cieľa - zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci, ktorým je spravodlivé rozhodnutie súdu. Takýto postup súdu súvisí s predmetom zákona a jeho účelom, ktorým je náležité zistenie trestných činov a spravodlivé potrestanie páchatelov a uskutočneniu spravodlivého procesu.

Súd prvého stupňa vyhodnotí všetky dôkazy podľa § 2 ods. 12 Tr. por. tak, že uváži všetky okolnosti prípadu jednotlivo i v ich súhrne, bude skúmať, či výpovede obžalovaného a svedkov sú logické a pri hodnotení výpovedí bude vychádzať z celých výpovedí.

Za existujúceho skutkového a právneho stavu potom odvolaciemu súdu nezostalo nič iné, len podľa § 321 ods. 1 písm. c) Tr. por. zrušiť napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátiť okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa § 327 ods. 1 Tr. por. súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Právnym názorom treba rozumieť názor odvolacieho súdu vyslovený v otázkach procesného aj hmotného práva.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.